

Børn må godt sælge alkohol

Af advokat Torben Svensson, ts@trustadvokater.dk
Erhvervsbladet, den 21. april 2005

Arbejdstilsynet har netop gennemført en bekendtgørelse, der blandt andet gør det lovligt for børn på 13 år at sælge alkohol.

Bekendtgørelsen, som er fastsat på baggrund af Arbejds miljøloven, graduerer arbejdets art og omfang, for så vidt angår børn/unge på 13-14 år, 15-17 år og 18 år og opefter. I en række bilag til bekendtgørelsen er udarbejdet lister over hvilket arbejde, børn inden for de forskellige aldersgrupper må beskæftige sig med.

Det interessante er naturligvis, hvilket arbejde og i hvilket omfang, det er muligt for en arbejdsgiver at sætte et barn på 13 år til. Det mest tankevækkende eksempel er selvsagt, at en arbejdsgiver efter bekendtgørelsens regler kan ansætte et barn på 13 år, og at dette barn har mulighed for at sælge alkohol, som de efter reglerne ikke selv må købe. Efter lovgivningen skal man være fyldt 16 år, før man må købe alkohol. Et barn på 13 år skal derfor, hvis han eller hun er i tvivl om en kundes alder, bede om legitimation for, at kunden er gammel nok til at købe alkohol. Efter min opfattelse en noget barok situation.

Bekendtgørelsen, som trådte i kraft lørdag den 16. april d.å., har naturligvis allerede afstedkommet en stor diskussion på arbejdsmarkedet. Især arbejdstagerorganisationerne frygter, at - som de udtrykker det - "rigtige købmænd" vil udnytte reglerne i deres yderste konsekvens, idet lønomkostningerne naturligt er væsentligt lavere for børn på 13 år end for ældre arbejdstagere.

Bekendtgørelsen fastsætter da også visse krav til arbejdets art og omfang afhængigt af, hvor gammel barnet/den unge er. På trods af disse krav og restriktioner er der stor skepsis overfor bekendtgørelsens muligheder.

Statistikken viser, at røverier begået mod banker, guld- og urmagerforretninger samt andre virksomheder, som traditionelt ligger inde med store værdier, er faldet dramatisk. Dette skyldes de efterhånden meget omfattende sikkerhedssystemer, som har gjort det vanskeligere og dermed mere uinteressant at begå røveri. Dette har desværre så naturligt ført til, at andre forretninger, herunder bagere, kiosker m.v., har konstateret en stigning i røverier og røveriforsøg. De nye regler kan derfor føre til, at et 13-årigt barn kan blive stillet ansigt til ansigt med en røver, hvilket helt selvfølgelig kan få nogle alvorlige konsekvenser for barnet. Arbejdstagerorganisationerne frygter, at netop ekspedienternes lave alder i sig selv vil føre til flere røverier.

Bekendtgørelsen fastslår derfor, at arbejdsgiveren ved ansættelsen af børn og unge skal tage stilling til de særlige risici, der skyldes deres manglende erfaring, manglende bevidsthed om risici samt det forhold, at de endnu ikke er fuldt udviklede. Det fremgår ikke af bekendtgørelsen, hvilke konkrete foranstaltninger, arbejdsgiveren skal iværksætte i forbindelse hermed.

Da såvel arbejdsgiveren som den unge kan have en interesse i et arbejdsmæssigt forhold, kan reglerne naturligvis synes fornuftige nok, men det er min opfattelse, at arbejdsgiverne skal anvende muligheden for "ung arbejdskraft" med megen omtanke, og i videst mulig udstrækning træffe alle nødvendige foranstaltninger, således at især børn helt ned på 13 år ikke på nogen måde lider fysisk eller psykisk overlast.

Overtrædelse af bekendtgørelsens regler straffes med bøde. Forældre, eller de som er indehavere af forældremyndigheden, straffes ligeledes med bøde, hvis de er vidende om, at arbejdet er i strid med bekendtgørelsen.